

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 388/2018-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Mikulášom Pavlíkom, Š. Kuku 14, Michalovce, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 85/2017 z 19. marca 2018 za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED], na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 85/2017 z 19. marca 2018 p o r u š e n é b o l i .

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 85/2017 z 19. marca 2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. mája 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 85/2017 z 19. marca 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 410/2016 z 12. októbra 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“), ktorým odvolací súd odmietol odvolanie sťažovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 16 C 832/2001 z 8. júla 2016.

Sťažovateľka s napadnutým uznesením najvyššieho súdu nesúhlasí a v sťažnosti uvádza: *„Sťažovateľ jednoznačne tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie mu nebol riadne doručený, nakoľko tento obdržal v neúplnej podobe bez druhej strany rozsudku. Na túto skutočnosť bol súd prvej inštancie upozornený listom sťažovateľa zo dňa 17. 8. 2016 so žiadosťou o opätovné doručenie kompletného rozsudku s plynutím novej lehoty na odvolanie.*

Súd prvej inštancie žiadosti sťažovateľa vyhovel, čoho dôkazom je skutočnosť, že úplný (bezvadný) rozsudok bol opätovne zaslaný stranám sporu a sťažovateľovi doručený

dňa 22. 8. 2016, od ktorého dátumu mu začala plynúť lehota na podanie odvolania tak, ako to konštatuje súd prvej inštancie, či odvolací súd (podmienka žiadosti o predĺženie lehoty na odvolanie, bod 17, str. 3 rozsudku odvolacieho súdu).

Sťažovateľ jednoznačne tvrdí, že nemôže byť na jeho ujmu, ak mu súd prvej inštancie doručil rozsudok dňa 22. 8. 2016 bez vedomia sudcu. Je len pochopiteľné, že ako náhle súd prvej inštancie doručil sťažovateľovi úplný rozsudok, znovu tento voči nemu podal odvolanie v zákonnej lehote.

Sťažovateľ má za to, že súčasťou práva na spravodlivý proces je tiež právo na doručenie meritórneho rozhodnutia v úplnej podobe bez chýbajúcej strany. Z tohto dôvodu, tak ako je horeuvedená odvolacia lehota k podaniu odvolania, začala plynúť pre sťažovateľa až po doručení úplného rozsudku a preto tvrdíme, že odvolanie bolo podané včas. Pokiaľ odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, postupoval príliš formalisticky a v zmysle judikatúry extrémne vybočil z pravidiel upravujúcich priebeh konania.

Tvrdíme, že pokiaľ sa sťažovateľ nemal možnosť oboznámiť s rozhodnutím v celom rozsahu, odmieta právny názor odvolacieho súdu, že sťažovateľovi nič nebránilo podať odvolanie proti doručenému rozsudku a tvrdenú chýbajúcu druhú stranu namietať v odvolaní, prípadne podať návrh na vydanie opraveného uznesenia, alebo požiadať o predĺženie lehoty na podanie odvolania z tohto dôvodu. (Sťažovateľ si túto povinnosť splnil svojim listom zo dňa 17. 8. 2016, z ktorého obsahu je jasné a zrozumiteľné, čo žiada a ak mu súd vyhovel doručeniu úplného rozsudku a nie vydaním uznesenia, v celom rozsahu uznal opodstatnenosť sťažovateľa).“

Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že „V danom prípade je potrebné vychádzať z nasledujúcej skutočnosti, ktorá je podstatná pre posudzovanie plynutia lehoty na odvolanie:

- dňa 22. 8. 2016 na základe žiadosti sťažovateľa zo dňa 17. 8. 2016 mu bol doručený rozsudok súdu prvej inštancie,
- posledný deň lehoty k podaniu odvolania pre sťažovateľa bol deň 6. september 2016,

- odvolanie sťažovateľ podal 5. septembra 2016, teda v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania v zmysle poučenia súdu v doručenom rozsudku sťažovateľovi dňa 22. 8. 2016.

Zároveň chceme opakovane poukázať na skutočnosť, že sťažovateľ žiadal súd o opätovné doručenie rozsudku a tento jeho žiadosti vyhovel. Dokladom o doručení rozsudku sťažovateľovi je doručienka, ktorá musí byť priložená k originálu rozsudku a je súčasťou spisu. Ak doručenie rozsudku sťažovateľovi dňa 22. augusta 2016 nemá mať vplyv na plynutie novej lehoty na odvolanie, ako je potom potrebné chápať postup súdu v tomto prípade, či ako benefícium, ústretový krok a naplnenie zásady súčinnosti bez vplyvu na účinky pôvodného doručenia? Súd prvej inštancie aj v druhom prípade doručoval rozsudok do rúk advokáta sťažovateľa bez poznámky napr. v tom zmysle, že doručenie má iba informatívny charakter. Dovolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že sťažovateľovi nič nebránilo podať odvolanie proti doručenému rozsudku a tvrdenú chýbajúcu druhú stranu namietat' v odvolaní, tým v podstate ospravedlnil chybu súdu prvej inštancie v podobe doručenia nekompletného rozsudku s fatálnymi následkami pre sťažovateľa. Tvrdíme, že je nespochybniteľné, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k chybe, ktorú je potrebné proporcionálne posudzovať s postupom sťažovateľa, ktorého odvolanie nemalo byť podané v zákonnej lehote. Ak v oboch prípadoch išlo o prípadnú chybu, máme za to, nie je možné voči sťažovateľovi rozhodnúť s fatálnymi dôsledkami pri súčasnom tolerovaní postupu súdu prvej inštancie bez ujmy...

... Dovolací súd sa snaží presadiť názor, že odvolacia lehota plynie v zmysle § 223 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP po doručení akéhokoľvek, teda i vadného rozsudku. Takýto výklad je v príkrom rozpore nielen s čl. 46 ods. 1 ústavy, ale i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Neúplnosť je vadou rozsudku, ktorá robí akt doručenia za neúčinný. Tvrdenie, že chýbajúca str. 2 rozsudku bola len zhrnutím vyjadrenia žalovaného, ktoré sťažovateľ poznal, je tvrdením zľahčujúcim v stave „post factum“, teda osoby poznajúcej obsah str. 2. Sťažovateľ nemohol predpokladať, že str. 2 nebude obsahovať zásadné argumenty súdu, na ktoré pred podaním odvolania potreboval poznať odpovede. Preto postup dovolacieho súdu javí znaky odmietnutia práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“

Sťažovateľka navrhuje aby ústavný súd vo veci takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ], v zast. JUDr. Mikulášom Pavlikom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právo na súdnu a inú právnu ochranu ako aj článku 36 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd právo na spravodlivé súdne konanie, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 85/2017, bolo porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. marca 2018, sp. zn. 3Cdo 85/2017 sa ruší.“

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 388/2018-9 z 20. júna 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením.

Najvyšší súd sa k prijatej sťažnosti sťažovateľky vyjadril prípisom sp. zn. KP 3/2018 zo 14. septembra 2018, v ktorom predsedníčka najvyššieho súdu poukázala na to, že:

„Najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyčerpávajúco odôvodnil svoj právny názor aj dôvody, pre ktoré nepovažoval postup odvolacieho súdu za nesprávny. Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľa a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.“

Sťažovateľka v podaní doručenom ústavnému súdu 15. októbra 2018 k vyjadreniu najvyššieho súdu uvádza: „Najvyšší súd Slovenskej republiky sám uvádza, že aj keď dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach

z 12. októbra 2016 sp. zn. 11Co 410/2016 odmietol ako nedôvodné, ale poukazuje, že vo svojom odôvodnení skonštatoval, že je zrejmé, že takýto postup súdu (súdnej kancelárie) nebol správny, nedosahuje však intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces, nakoľko chýbajúca druhá strana rozsudku neobsahuje skutkové zistenia ani právne závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania, ani iné skutočnosti podstatné pre taktiku ďalšieho potupu v spore, vrátane prípravy odvolania.

Máme za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky si sám protirečí, ak na jednej strane odmietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 12. 10. 2016, sp. zn. 11 Co 410/2016 a na druhej strane konštatuje, že postup súdu voči nemu nebol správny.

Opätovne poukazujeme na skutočnosť, že nemôže byť na ujmu sťažovateľa nesprávny postup súdu, ak vyhovel jeho žiadosti o doručenie kompletného rozsudku (bezvadného) a tento mu doručil. Taktiež tvrdíme, že nemôže byť na ujmu sťažovateľa nesprávny postup súdu, ktorý svojim postupom vniesol zmätok čo sa týka plynutia lehoty na podanie odvolania vo vzťahu k sťažovateľovi a preto máme za to, že neobstojí zásada aj napriek tomu, že žalobca bol zastúpený advokátom podľa ktorej právo patrí bdelym (pozorným, opatrným) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu, uplatnenie a výkon svojich práv. Dôkazom nášho tvrdenia je akceptovateľnosť požiadavky sťažovateľa súdom doručiť bezvadný rozsudok s plynutím novej lehoty na podanie odvolania v zmysle jeho žiadosti.“

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľky a predsedníčky najvyššieho súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich argumentáciou dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prvej vety každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu,

ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012)].

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou,

prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotnými rozhodnutiami došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy právneho poriadku Slovenskej republiky. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (II. ÚS 249/2011).

Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu a spisovej dokumentácie, ústavný súd uvádza, že čl. 46 ods. 1 ústavy svojím textom (Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde) v prvom rade chráni právo na prístup k súdu, ktoré je v danej veci v stávke (porovnaj bod 7.1 nálezu sp. zn. II. ÚS 591/2012, uznesenie sp. zn. II. ÚS 30/2016 bod 11). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované

zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

Uvedená judikatúra ústavného súdu vychádza z konceptu zákonnej konkretizácie práva na súdnu ochranu a z požiadavky zabezpečiť reálnosť prístupu (I. ÚS 84/97, II. ÚS 88/01, II. ÚS 400/2011) k jednotlivým zákonom upraveným štádiám a inštanciam konania [porovnaj Feřková, G., Klučka, J. (eds.): Právne vety z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky 1993 – 2000, bod 71 a – nasl.]. Z toho vyplýva, že ak už zákon pozná určitý inštitút, opravný prostriedok, tak sa na jeho uplatňovanie vzťahujú záruky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, aj keď, prirodzene, nie každé porušenie zákona, je porušením čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd už uviedol (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010, II. ÚS 212/2013), že rešpektuje kompetenciu najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí vo svojich konaniach a vychádza z právneho názoru, podľa ktorého je v prvom rade vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, aby bola čo najustálenejšia, a tak súladná s právom na súdnu ochranu.

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo. Jedným z takýchto dôvodov, ktoré upravujú prípustnosť dovolania, je aj porušenie práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom súdu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v mimoriadnom opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodu na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní.

Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu vyplýva: *«Predkladateľ ponecháva tzv. vady zmätočnosti s terminologickým a systematickým prispôsobením novej koncepcii sporového konania. Dovolací dôvod podľa § 411 písm. f) je potrebné vykladať eurokonformne v súlade s judikatúrou ESJP, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil terminologicky správnym pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry ESJP i ÚS SR. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy.»*

Na základe uvedeného najvyšší súd v napadnutom uznesení skúmal, či odmietnutie odvolania sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď v napadnutom uznesení uvádza: *«12. V danom prípade bol rozsudok súdu prvej inštancie z 8. júla 2016 č. k. 16 C 832/2001-692 doručený právnemu zástupcovi žalobcu 12. augusta 2016 (doručenka na č. l. 715 spisu), pričom v obálke chýbala druhá strana rozsudku.*

12.1. Je zrejmé, že takýto postup súdu (súdnej kancelárie) nebol správny, nedosahuje však intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Chýbajúca druhá strana rozsudku totiž obsahuje najmä opis žaloby, ktorá je podaním žalobcu, a opis vyjadrenia žalovaného, s ktorým bol žalobca počas konania oboznámený (bolo mu doručené 6. augusta 2001; doručka na č. l. 27 spisu). Neobsahuje skutkové zistenia ani právne závery, ku ktorým súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania,

ani iné skutočnosti podstatné pre taktiku ďalšieho postupu v spore vrátane prípravy odvolania.

12.2. Pokiaľ by žalobca, navyše zastúpený advokátom, konal v súlade so zásadou, podľa ktorej právo patrí bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu, uplatnenie a výkon svojich práv, mohol i po doručení neúplného rozsudku podaním odvolania uplatniť svoj vplyv na výsledok konania. Žiadosť „o opätovné doručenie kompletného rozsudku s plynutím novej lehoty na odvolanie“ nie je úkonom, ktorý by mohol vyvolať želaný právny účinok. Ak aj súd na základe takej žiadosti doručil žalobcovi rozsudok opätovne, táto skutočnosť nemala žiadny vplyv na plynutie lehoty na podanie odvolania, ktorá začala plynúť (už) dňom nasledujúcim po doručení neúplného rozsudku, t. j. 13. augusta 2016. Keďže lehota na podanie odvolania je tzv. zákonnou lehotou, nemožno ju predĺžiť na základe rozhodnutia súdu ani iných skutočností s výnimkou tých, ktoré ustanovuje zákon (§ 362 CSP).

12.3. Ak odvolací súd za týchto okolností odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie odmietol ako oneskorene podané, nešlo o postup, ktorým by znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.»

Ústavný súd konštatuje, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, je nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu. Pri posudzovaní práva na spravodlivý proces je preto potrebné zohľadniť aj možnosť účastníka korigovať nesprávny postup súdu v kontexte ďalšieho priebehu súdneho konania.

Podľa sťažovateľky najvyšší súd porušil jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to interpretáciou ustanovení Civilného sporového poriadku, ktorá je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti.

Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že súčasťou práva na spravodlivý proces je tiež právo na doručenie meritórneho rozhodnutia v úplnej podobe bez chýbajúcej strany.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené považoval za potrebné v prvom rade citovať právny rámec ustanovení vzťahujúcich sa na posudzovaný prípad.

Podľa § 121 ods. 2 CSP do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

Podľa § 121 ods. 4 CSP ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

Podľa § 121 ods. 5 CSP lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie, urobené elektronickými prostriedkami, doručené súdu mimo pracovného času.

Podľa § 220 ods. 1 CSP v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávaného sporu, výrok, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania, o tom, na ktorý súd sa odvolanie podáva a o náležitostiach odvolania, poučenie o možnosti exekúcie a deň a miesto vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy

a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 223 CSP rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejmé nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

Podľa § 227 CSP doručený rozsudok, ktorý nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 386 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

Podľa § 420 ods. 1 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Ústavný súd uvádza, že § 220 CSP určuje obsahové náležitosti rozhodnutia súdu. Ich správnosť a úplnosť je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom. Odôvodnenie

rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 listiny a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Právna úprava doručovania plne rešpektuje záujmy účastníkov konania a nevyhnutnosť ich úplného a účinného informovania prostredníctvom tohto procesnoprávneho úkonu. Doručovanie súdnych písomností je dôležitým procesným úkonom súdu, ktorý umožňuje subjektom konania oboznámiť sa so stavom a priebehom konania, ako aj s procesnými právami, ktoré im priznáva zákon, a procesnými povinnosťami, ktoré im ukladá zákon alebo súd. Keďže meritórne rozhodnutie súdu je výsledok, ku ktorému celé súdne konanie smeruje, doručeniu rozsudku je zo strany súdu potrebné venovať náležitú pozornosť.

Podľa § 58 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) rozsudky pozostávajúce z viacerých listov sa čísľujú od druhej strany. Ak rovnopis rozsudku pozostáva z niekoľkých listov alebo listín, všetky listy sa pevne spoja.

Pod písomným vyhotovením rozsudku, ktorý súd odosiela adresátom, je potrebné rozumieť rovnopisy rozsudku, ktoré nepodpisuje sudca, ale asistent s doložkou „*Za správnosť vyhotovenia:*“. Sudca podpisuje vlastnoručne prvopis rozsudku, t. j. prvý výtlačok rozsudku.

Podľa § 2 ods. 11 písm. a) a b) vyhlášky na účely tejto vyhlášky sa rozumie prvopisom písomnosť súdu vyhotovená ako elektronický úradný dokument, ktorý je autorizovaný, rovnopisom listinné vyhotovenia prvopisu, najmä na účely podľa osobitného predpisu.

Podľa § 2 ods. 12 vyhlášky ak ide o veci, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o elektronickom výkone verejnej moci, prvopisom sa na účely tejto vyhlášky rozumie prvý výtlačok písomnosti súdu vyhotovený použitím výpočtovej techniky zviazaný v súdnom spise a rovnopisom sa rozumejú ďalšie výtlačky tejto písomnosti súdu.

Vzhľadom na skutočnosť, že v posudzovanom prípade krajský súd ako súd odvolací odmietol odvolanie sťažovateľky ako podané oneskorene podľa § 386 ods. 1 písm. a) CSP a najvyšší súd ako súd dovolací v napadnutom uznesení za týchto okolností vyhodnotil, že nešlo o postup, ktorým by sa sťažovateľke znemožnilo uskutočňovať jej patriace procesné práva a dovolanie sťažovateľky odmietol, ústavný súd zameral pozornosť na ústavnosť interpretácie aplikovaného ustanovenia § 362 ods. 1 CSP, podľa ktorého odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ústavný súd konštatuje, že z citovaného ustanovenia vyplýva, že lehota na odvolanie plynie až od doručenia rozsudku. Civilný sporový poriadok presne ustanovuje predpísanú formu a obsahové náležitosti rozsudku.

Účelom doručenia písomného (elektronického) vyhotovenia rovnopisu rozsudku súdu prvého stupňa účastníkom (ich zástupcom) do vlastných rúk je umožniť im, aby sa zoznámili nielen s výrokom rozsudku, ale tiež s jeho odôvodnením, ktorého štruktúra je presne definovaná v § 220 ods. 2 CSP. Ústavný súd konštatuje, že len znalosť všetkých častí odôvodnenia rozsudku, tak ako sú definované v § 220 ods. 2 CSP, a úvah súdu prvého stupňa obsiahnutých v odôvodnení jeho rozsudku poskytuje účastníkom súdneho konania možnosť zvážiť, či proti rozsudku podajú odvolanie, a ak áno, náležite formulovať odvolacie dôvody.

Ústavný súd poukazuje v tejto súvislosti aj na rozhodnutie sp. zn. R 37/1985, v ktorom je uvedené: *„Výklad opodstatnenosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku má obsahovať odôvodnenie rozsudku. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť*

správnosť rozsudku; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Ustanovenie § 157 ods. 2 OSP (teraz § 220 ods. 2 CSP, pozn.) dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozsudku. Z hľadiska úplnosti odôvodnenia rozsudku sa žiada, aby odôvodnenie obsahovalo najmä stručné a výstižné prednesy účastníkov a ich konečné návrhy, dôkazy, o ktoré súd oprel svoje skutkové zistenia, úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a skutočnosti, ktoré mal za preukázané, a právne posúdenie zisteného skutočného stavu podľa zákonných ustanovení.“

Vzhľadom na uvedené je podľa názoru ústavného súdu právne posúdenie uplynutia lehoty na podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu, a teda interpretácia § 362 ods. 1 CSP najvyšším súdom, keď najvyšší súd v napadnutom uznesení uvádza: *«... žiadosť „o opätovné doručenie kompletného rozsudku s plynutím novej lehoty na odvolanie“ nie je úkonom, ktorý by mohol vyvolať želaný právny účinok. Ak aj súd na základe takej žiadosti doručil žalobcovi rozsudok opätovne, táto skutočnosť nemala žiadny vplyv na plynutie lehoty na podanie odvolania, ktorá začala plynúť (už) dňom nasledujúcim po doručení neúplného rozsudku, t. j. 13. augusta 2016. Keďže lehota na podanie odvolania je tzv. zákonnou lehotou, nemožno ju predĺžiť na základe rozhodnutia súdu ani iných skutočností s výnimkou tých, ktoré ustanovuje zákon (§ 362 CSP)...»* za hranicou ústavnej udržateľnosti.

Záveru najvyššieho súdu v napadnutom uznesení sú tak z pohľadu ústavného prieskumu spochybniteľné, nepresvedčivé, a preto nemôžu z ústavnoprávneho pohľadu obstať.

Ústavný súd konštatuje, že včasnosť podania odvolania je jednou z objektívnych podmienok na to, aby odvolanie vyvolalo zamýšľané právne následky. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia. V tejto súvislosti sa ústavný súd plne stotožňuje so sťažnostnou argumentáciou predloženou sťažovateľkou, podľa ktorej *«... Je teda logickým záujmom sporových strán, aby úplným textom rozhodnutia disponovali. Až na základe jeho rozboru môžu zodpovedne prijať prípadnú ďalšiu taktiku sporu. Je iba pochopiteľné, že praktický najväčší záujem na podrobnej znalosti argumentácie*

rozhodnutia má ten, kto v spore nebol úspešný, v danom prípade sťažovateľ; jeho text je základom pre formulovanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu. Máme za to, že je možné vo všeobecnej rovine dôvodiť, že pre súdy je daný imperatív doručiť sporovým stranám úplný text rozhodnutia. Akékoľvek zaváhanie v tomto smere potom musí napraviť z úradnej povinnosti – úkon zopakovať a rozhodnutie riadne doručiť, a to so všetkými dôsledkami z tohto plynúcimi, vrátane nového počiatku lehoty na podanie odvolania...

... Tvrdenie, že chýbajúca str. 2 rozsudku bola len zhrnutím vyjadrenia žalovaného, ktoré sťažovateľ poznal, je tvrdením zľahčujúcim v stave „post factum“, teda osoby poznajúcej obsah str. 2. Sťažovateľ nemohol predpokladať, že str. 2 nebude obsahovať zásadné argumenty súdu, na ktoré pred podaním odvolania potreboval poznať odpovede...».

V tejto súvislosti ústavný súd považuje za vhodné poukázať na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 264/09 z 27. augusta 2009, z ktorého v rozsiahlej časti čerpala pri formulovaní svojej sťažnostnej argumentácie zjavne aj samotná sťažovateľka a ktorý sa v skutkovej časti v podstatných rysoch prelína s prejednávanou vecou sťažovateľky. Ústavný súd Českej republiky v predmetnom náleze uviedol: *„Rozsudok – všetky jeho rovnopisy – je potrebné doručiť v takej podobe, aby listina obsahovala celý text, tak ako jej originál; vedľa úplného záhlavia aj úplný výrok, riadne poučenie o opravných prostriedkoch a plný text odôvodnenia. Doručiť niektorý rovnopis rozhodnutia v neúplnej podobe tak, že v ňom chýba ktorákoľvek časť jeho textu, znamená vadu v postupe súdu, ktorú je potrebné riešiť doručením nového, kompletného rovnopisu rozhodnutia, a to so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi, vrátane nového začiatku plynutia lehoty k podaniu opravného prostriedku...*

... doručenie rozhodnutia v neúplnej podobe je zo strany súdu zásahom do práv účastníka a pokiaľ súd nezjedná nápravu vzniknutého stavu, priemetne sa to do práv účastníka na spravodlivý proces.

... Pre rozhodnutie konkrétneho prípadu je významná otázka preukazovania riadneho doručenia rozhodnutia, resp. toho, čo bolo a čo nebolo účastníkom súdom doručené. Pokiaľ súd aj po druhý krát doručoval do vlastných rúk advokáta, bez poznámky napr. v tom zmysle, že doručenie má len informatívny charakter, je Ústavný súd toho názoru, že svojím postupom dal sťažovateľovi za pravdu, že pôvodné doručenie nebolo

v poriadku. Potom je ale na mieste uplatniť voči súdu rovnakú formálnu prísnosť, ako ju v otázke doručovania a predkladania podaní (posudzovanie zmeškania lehôt, doručenie nepríslušnému súdu atď.) uplatňuje súd voči účastníkom. Pochybenie pri vyhotovovaní kópii rozsudku, pri ktorom vypadne niektorá strana či list, sa môže javiť ako drobné, bez vážnejších dopadov do práv účastníka. V každom prípade hodnotenie takejto chyby musí byť proporcionálne k posúdeniu postupu účastníka, ktorý omylom adresuje svoje podanie nesprávnemu súdu. V oboch prípadoch ide o chybu, pričom nie je možné jednej prisúdiť fatálne následky pri súčasnom tolerovaní druhej...“

Ústavný súd sa plne stotožňuje s názorom Ústavného súdu Českej republiky prezentovaným v predmetnom náleze, a to že za neprijateľné treba považovať úvahy konajúceho súdu v tom zmysle, že je potrebné v jednotlivých konkrétnych prípadoch rozlišovať, aká časť textu chýba (v zmysle aký význam má), a v závislosti na tom ďalej postupovať. Takéto hodnotenie by bolo vysoko subjektívne a navyše dôležitosť a závažnosť chýbajúceho textu nemôže, pokiaľ ho nepozná, vyhodnotiť adresát, teda práve ten, pre ktorého má takéto posúdenie najväčší význam.

Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 16 C 832/2001 považuje za preukázané, že rovnopis rozsudku okresného súdu č. k. 16 C 832/2001-692 bol právnenému zástupcovi doručený 12. augusta 2016, o čom svedčí doručienka na č. l. 715 spisu.

Zo spisového materiálu vyplýva, že na mailovú adresu [REDAKOVANÉ] bol 17. augusta 2016 doručený mail od JUDr. Mikuláša Pavlíka (právny zástupca sťažovateľky, pozn.), v ktorom na základe telefonického rozhovoru žiada okresný súd o opätovné doručenie rozsudku z 8. júla 2016 po zistení, že mu nebola doručená druhá strana rozsudku. V predmetnej žiadosti právny zástupca žiadal súd o opätovné doručenie kompletného rozsudku s plynutím novej lehoty na podanie odvolania.

Uvedený mail bol toho istého dňa preposlaný [REDAKOVANÉ], ktorá bola v rozhodnom čase v súlade s rozvrhom práce okresného súdu asistentkou zákonnej sudkyne [REDAKOVANÉ].

Dňa 17. augusta 2016 bol z mailovej adresy [REDAKOVANÉ] zaslaný právnenému zástupcovi sťažovateľky mail s oznámením, že mu bol opätovne zaslaný rozsudok č. k. 165/832/2001-692 z 8. júla 2016 z dôvodu chýbajúcej strany 2.

Z č. 1. 718 súdneho spisu vyplýva, že právny zástupca sťažovateľky prevzal opakovane doručovaný rozsudok 22. augusta 2016.

Z č. 1. 721 vyplýva, že 5. septembra 2016 podala sťažovateľka na poštovú prepravu odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 16 C 832/2001 z 8. júla 2016, ktoré bolo okresnému súdu doručené 6. septembra 2016.

Na č. 1. 732 sa nachádza úradný záznam spísaný sudkyňou [REDAKOVANÉ], z ktorého vyplýva, že asistentka senátu bez jej vedomia opätovne zaslala rozsudok právny zástupcom strán sporu.

Zo zapožičaného súdneho spisu považoval ústavný súd za preukázané, že pri vyhotovovaní rovnípisu rozsudku došlo zo strany okresného súdu k „technickej chybe“ a súd doručil právnenému zástupcovi sťažovateľky rozsudok č. k. 16 C 832/2001-692 z 8. júla 2016 bez druhej strany. Túto skutočnosť tvrdil právny zástupca sťažovateľky, pričom požiadal okresný súd o opätovné doručenie rozsudku z dôvodu chýbajúcej druhej strany. Ústavný súd konštatuje, že z predloženého spisového materiálu súdneho konania sp. zn. 16 C 832/2001 vyplýva, že táto skutočnosť nebola okresným súdom v priebehu konania rozporovaná a sťažovateľka ani právny zástupca sťažovateľky nebol okresným súdom vyzývaný na preukázanie tejto skutočnosti, pričom zo zapožičaného súdneho spisu považoval ústavný súd za preukázané, že okresný súd k opätovnému doručovaniu rozsudku bezodkladne aj pristúpil, pričom nie je rozhodné, či tak bolo vykonané so súhlasom alebo bez súhlasu zákonnej sudkyne.

Ústavný súd zo zapožičaného súdneho spisu taktiež zistil, že okresný súd v konaní sp. zn. 16 C 832/2001 nevydal žiadne opravné uznesenie podľa § 224 CSP.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že až druhé doručenie rozsudku okresného súdu (ktoré právny zástupca sťažovateľky prevzal 22. augusta 2016) možno považovať za také, od ktorého mohla sťažovateľke začať plynúť lehota na podanie odvolania. Pokiaľ v priebehu plynutia tejto odvolacej lehoty sťažovateľka podala odvolanie, legitímne očakávala, že krajský súd jej vec vecne prejedná a rozhodne. Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd tak nekonal a najvyšší súd ako súd dovolací dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v rozpore s ústavne zaručeným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 listiny a taktiež v rozpore s jej právom na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (prvý výrok nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak to je možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa čl. 127 ods. 1, obnovil stav pred porušením.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu v súlade s § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie (druhý výrok nálezu).

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal

rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. Subsidiárny charakter poskytovania ochrany ústavným súdom viedol ústavný súd iba k derogácii napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorému sa otvára možnosť opätovného posúdenia námietok sťažovateľky v jej dovolaní proti rozsudku krajského súdu.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Keďže sťažovateľka si náhradu trov konania v petite svojej sťažnosti neuplatnila, ústavný súd o náhrade trov nerozhodoval.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018